

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної
та слов'янської філології

А.М.Коваленко

«30» серпня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лексикологія

(назва навчальної дисципліни)

бакалавра

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

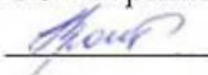
спеціальність **014 Середня освіта (Мова і література (німецька))**

освітня-програма/програми **Середня освіта (Мова і література (німецька))**

Мова навчання українська, німецька

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології

«30» серпня 2018 р.

 (Громова Н.В.)

Суми – 2018

**Оробінська Руслана
Володимирівна** Розробник:
кандидат філологічних наук, старший викладач
кафедри германської філології Сумського
державного педагогічного університету імені
А.С. Макаренка

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри германської
філології

Протокол № 1 від «29» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри

Школяренко В.І., доктор
філологічних наук, професор
кафедри германської філології
Сумського державного
педагогічного університету імені
А.С. Макаренка

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Бакалавр	Обов'язкова/ вибіркова
		Рік підготовки:
3-й		
Семестр		
Загальна кількість годин - 90		6-й
		Лекції
		14 год.
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Самостійна робота
		58 год.
		Консультації:
		2 год.
		Вид контролю: Екзамен

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Лексикологія» є формування в студентів наукового уявлення про лексичну систему німецької мови, націлення їх на використання набутих теоретичних знань у професійній сфері.

Мета курсу також полягає в удосконаленні здатності використовувати досягнення сучасної науки для подальшої роботи в середніх навчальних закладах, здатності володіти системою лінгвістичних знань, що включає в себе знання основних явищ на всіх рівнях мови і її функціональних різновидів; здатності інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення «Лексикології» німецької мови є знання, вміння та мовленнєві навички, отримані студентами під час вивчення таких навчальних дисциплін як ПУПМ, Історії мови (німецької), Практичної фонетики, Теоретичної фонетики, Країнознавства.

3. Результати навчання за дисципліною

Результати вивчення навчальної дисципліни «Лексикологія німецької мови» тісно пов'язані із завданнями до її вивчення. Зокрема, навчальна дисципліна спрямована забезпечити формування таких знань, умінь і навичок комунікативної взаємодії:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-2. Здатність використовувати набуті знання для розуміння проблем з предметної та професійної області.</p> <p>ЗК-3. Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію рідною та іноземною мовою, мати навички адаптації та роботи в команді.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати досягнення інформаційно-комунікаційних технологій у вирішенні професійних та життєвих завдань.</p> <p>ЗК-6. Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів професійної етики.</p> <p>ЗК-10. Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки й соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК-3. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії іноземної мови, теорії та історії світової літератури в закладах загальної середньої освіти, практиці навчання іноземної мови й світової літератури.</p> <p>ФК-4. Здатність знаходити, використовувати навчальну й наукову інформацію, у тому числі іншомовну, у галузі філології та методики викладання на паперових та електронних носіях.</p>

	<p>ФК-5. Здатність самостійно опанувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень філологічної науки та соціальної практики.</p> <p>ФК-6. Здатність використовувати чотири види мовленнєвої діяльності на базі достатнього обсягу знань із фонетики, граматики, лексики, орфографії, пунктуації та лінгвокраїнознавства.</p> <p>ФК-7. Здатність володіти системою лінгвістичних знань, що включає в себе знання основних явищ на всіх рівнях мови і її функціональних різновидів.</p> <p>ФК-9. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.</p> <p>ФК-10. Здатність використовувати теоретичні знання в галузі на практиці.</p>
Знання	ПРЗ-4. Знання та усвідомлення сучасних філологічних і дидактичних засад навчання іноземної мови та світової літератури, особливостей використання мовних одиниць у певному контексті.
Уміння	ПРУ-1. Уміння оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. ПРУ-6. Уміння використання гуманістичного потенціалу іноземної мови та світової літератури для формування духовного світу юного покоління України.
Комунікація	ПРК-1. Володіння україномовною та іншомовною комунікативною компетентністю та їх удосконалення. ПРК-2. Володіння основами професійної культури, здатність створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та іноземною мовами. ПРК-3. Здатність забезпечити діалог культур у процесі вивчення іноземної мови та світової літератури, та уникати культурних конфліктів, створити умови для міжкультурної комунікації.
Автономія і відповідальність	ПРА-3. Уміння навчатися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання курсу здійснюється згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.

Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті, контрольні роботи, презентація звітних проектів/публікація результатів наукових досліджень), екзамен.

Розподіл балів за семестр: ауд. роб. – 55 б., презентація звітного проекту/публікація результатів наукового дослідження – 10 б., контрольні роботи – 10 б., екзамен – 25 б. Разом 100 балів.

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	Відмінні знання й навички, отримані за результатами вивчення повного курсу дисципліни. Студенти на 90 – 100% опанували матеріал навчального курсу, вміло оперують науковими термінами. Мають критичне мислення. Легко застосовують теоретичний матеріал для практичного аналізу мовних одиниць.
В	Студенти мають добрі знання з тематики вивченого курсу, вміють застосовувати їх для аналізу мовних структур. Студенти можуть встановити певні закономірності творення мовних одиниць або визначити їх зміст, граматичну роль тощо, а також можуть досліджувати особливості вираження певних лексем у тексті. Однак, допускаються незначні огріхи в поясненні.

С	Засвоєння теоретико-практичного матеріалу з тематики вивченого курсу є гарним: студенти вміють застосовувати теоретичні положення для аналізу мовних явищ, проте допускають незначних помилок.
Д	За результатами вивчення курсу студент, здебільшого опанував вивчений матеріал або ж плутається з науковою термінологією, але не вміє вправно використовувати отримані знання на практиці.
Е	Студент засвоїв вивчений матеріал лише частково та не вміє вправно застосовувати його на практиці. Допускає огріхи в поясненні наукових понять, не оволодів на належному рівні науковою термінологією та допускає значних огріхів під час аналізу мовних явищ.
FX	Студент не набрав мінімально допустимої кількості балів з вивченого предмета зважаючи на несумлінне ставлення до навчання. Це означає, що він потребує додаткового контролю з боку викладача на перевірку наявності певних знань та сформованості навичок з вивчених тем.
F	Студент не засвоїв навчальний матеріал та потребує повторного вивченого курсу.

Розподіл балів

Поточний контроль								Контрольні роботи	Презентація звітів проєктів/публікація результатів наукових	Разом	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2			РОЗДІЛ 3						
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т3.1	Т3.2					
Поточний контроль								10	10	75	25	100
2	4	4	4	4	4	4	4					
Контроль самостійної роботи												
2	3	4	3	3	3	3	4					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 - 89	B	Добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	Задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

1 - 34	Г	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	--

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни слугують: усні та письмові опитування, контрольні роботи, екзамен, публікація результатів наукового дослідження з вивченої проблематики, проекти, презентація звітного проекту.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Словниковий склад сучасної німецької мови.

Тема 1.1. Лексикологія як наука та навчальний предмет.

Тема 1.2. Слово в системі мови. Значення.

Тема 1.3. Соціолінгвістичні та функціональні аспекти стратифікації словникового складу німецької мови.

Розділ 2. Розвиток та збагачення словникового складу німецької мови.

Тема 2.1. Словотвір.

Тема 2.2. Зміна значень слів.

Тема 2.3. Іншомовні запозичення.

Розділ 3. Фразеологія. Лексикологія

Тема 3.1. Фразеологія.

Тема 3.2. Лексикографія.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
Лекції		Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р	
РОЗДІЛ 1. Словниковий склад сучасної німецької мови						
Тема 1.1. Лексикологія як наука та навчальний предмет.	9	1	2			6
Тема 1.2. Слово в системі мови. Значення	11	1	2			8
Тема 1.3. Соціолінгвістичні та функціональні аспекти стратифікації словникового складу німецької мови	12	2	2			8

РОЗДІЛ 2. Розвиток та збагачення словникового складу німецької мови						
Тема 2.1. Словотвір	12	2	2			8
Тема 2.2. Зміна значень слів	10	2	2			6
Тема 2.3. Іншомовні запозичення	12	2	2			8
РОЗДІЛ 3. Фразеологія. Лексикологія						
Тема 3.1. Фразеологія	12	2	2			8
Тема 3.2. Лексикологія	12	2	2		2	6

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Лексикологія як наука та навчальний предмет.	1
2	Слово в системі мови. Значення	1
3	Соціолінгвістичні та функціональні аспекти стратифікації словникового складу німецької мови	2
4	Словотвір	2
5	Зміна значень слів	2
6	Іншомовні запозичення	2
7	Фразеологія	2
8	Лексикографія	2
Разом		14

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1	Лексикологія як наука та навчальний предмет.	2
2	Слово в системі мови. Значення	2
3	Соціолінгвістичні та функціональні аспекти стратифікації словникового складу німецької мови	2
4	Словотвір	2
5	Зміна значень слів	2
6	Іншомовні запозичення	2
7	Фразеологія	2
8	Лексикографія	2
Разом		16

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

Основна література.

1. Volodina T.S. Theoretische und praktische Lexikologie der modernen deutschen Sprache : навч. посібник для студ. вищих навч. закладів / Т.С. Володіна – Київ, 2012. – 225 с.
2. Lexikologie der modernen deutschen Sprache : навч.-метод. рекомендації для студентів III курсу факультету іноземної та слов'янської філології / укл. Р. В. Оробінська. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2019. – 98 с.

Додаткова література.

1. Devkin V.D. Wörterbuch der umgangsprachlichen und saloppen Lexik / V.D. Devkin. – Moskau: Издательство «ЭТС», 2000. – 271 S.
2. Gataullin R. Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache in Übungen / R. Gataullin. – Ufa: БашГУ, 2002. – 294 S.
3. Koshemjako W.S. Deutsche Sprichwörter und russische Äquivalente / W.S. Koshemjako, L.I. Podgornaja. – Санкт-Петербург: «Каро», 2000. – 346 S.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. www.goethe.de
2. www.canoo.net
3. www.wissen.de
4. www.dw-world.de
5. www.welt.de
6. www.spiegel.de
7. www.zeit.de
8. www.sueddeutsche.de
9. www.taz.de
10. www.mdr.de
11. www.wdr.de
12. www.internetbibliothek.de
13. www.redensarten-index.de
14. www.sprichwoerter.net